

Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura

Spółka Akcyjna Górnico-Hutnicza

Zarząd Centralny: Katowice, ulica Konckiego Nr. 1-3

Telefon 600, 899, 22-62, 22-63.

1. **Kopalnie Węgla:** Hrabina Laura obok Królewskiej Huty, Huta Laura i szyby Rychtera obok Siemianowic. Dębieńsko obok Czerwionki.
2. **Koksownie.**
3. **Zakłady Hutnicze:** Huta Królewska i Huta Laura: Wielkie piece, stalownie, walcownie żelaza, szyn i blachy. Rurkownia.
4. **Warsztaty w Królewskiej Hucie:** Fabryka zestawów kołowych. Fabryka zwrotnic. Fabryka wagonów, fabryka sprężyn. Tłocznia. Zakłady budowy mostów i konstr. żelaznych.
5. **Zakłady budowy maszyn:** Huta Zgoda w Zgodzie koło Świętochłowic.
6. **Kopalnie rudy:** Koło Tarnowskich Gór i Chorzowa na Górnym Śląsku, Schmiedeberg w Górach Olbrzymich i pod Częstochową.
7. **Do koncernu należące zakłady:** Fabryka śrub i nitów Fitzner. Sp. z ogr. odp., Siemianowice. Fabryka śrub i nitów Towarz. Akc. Gdańsk-Schellmühl.

Własne organizacje handlowe:

„Żelazohurt“ Sp. z o. o., Katowice z oddziałami w Poznaniu, Bydgoszczy, Warszawie, Lwowie, Gdańsku i Bytomiu

„Tehag“ Towarzystwo Handlowe, Sp. z o. o., Katowice i

Górnośląski Handel Żelaza, Sp. z o. o., Królewska Huta,

Polski Eksport Żelaza, Sp. z o. o., Katowice z oddziałami w Warszawie i Hamburgu,

„Laura“ Sp. Akc. w Bukareszcie.

Przedstawicielstwa mają:

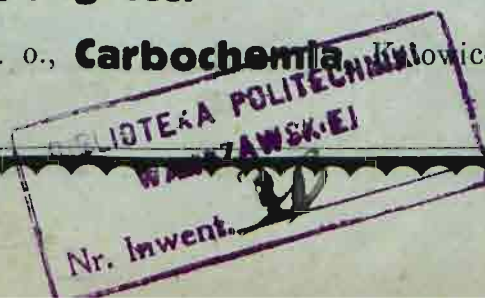
Dom Handlowy H. Meyer, Warszawa ul. Traugutta Nr. 2.

Towarzystwo dla Przemysłu Rolnego, Warszawa, Galeria Luxemburga Nr. 61.

Towarzystwo Handlowo-Ajenturów S. A. Lwów, ul. Pańska Nr. 11.

Sprzedaż węgla przez Sp. z o. o., **Progress.** Katowice.

Sprzedaż produktów ubocznych przez Sp. z o. o., **Carbochemia** Katowice.

KONCERN NAFTOWY „PREMIER“ i „NAFTOWY PRZEMYSŁ MAŁOPOLSKI“

PARYŻ

89 Boulevard Hausmann

LWÓW

ul. Batorego l. 26.

WARSZAWA

ul. Senatorska l. 42.

KOPALNIE

w Borysławiu, Tustanowicach, Rypnem, Perehińsku, Kosmaczu, Słobodzie Rungurskiej, Pasiecznej, Rachiniu, Polance i Męcince.

RAFINERJE

w Drohobyczu („Dros“), Trzebinji i Peczeniżynie.

„PETROLEA“

Tow. Akc. dla przemysłu oleju skalnego, przedsiębiorstwo dla przetłaczania i magazynowania ropy w Borysławiu.

Towarzystwo „OLEUM“ Ska z o. p. Organizacja krajowa dla sprzedaży produktów naftowych **54 filji** i oddziałów sprzedaży we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej Polskiej. Tow. „Oleum“ sprzedaje produkty pierwszorzędnej jakości a w szczególności oleje samochodowe marki „Caroil“.

TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE

„KANDEM“

Sp. z ogr. odp.

WARSZAWA, MIODOWA 7

Adres telegr.: „KANDEM“ Warszawa, Skrzynka pocztowa 191.

Telefony: 288-29 i 297-89.

ODDZIAŁ w Katowicach: Warszawska Nr. 32.

Telefon Nr. 63.

Reprezentacje w miastach Rzeczypospolitej:

Sosnowiec: Inż. T. Gurtzman, Piłsudskiego Nr. 8.

Lwów: Inż. St. Mierzejewski, Batorego Nr. 36, tel. 6-90.

Łódź: Biuro Techniczne „Technika“, Narutowicza Nr. 44.

Wilno: Inż. M. Uciechowski, Szopena Nr. 1.

Bydgoszcz: Palatine Wielkopolski, Długa Nr. 37.

Kraków: Inż. H. Walker, Batorego Nr. 22.

Poznań: Łączkowski i Liczbiński, Zwierzyniecka Nr. 3.

Poleca: Liczniki, lampy stołowe, reflektory wystawowe, oprawy do lamp wysokoświecowych, lampy kopjowe, lampy łukowe „Dia-Carbone“, transformatoriki do sygnalizacji, transformatoriki ochronne.

Wykonuje: Projekty racjonalnego oświetlenia elektrycznego ulic, placów, dworców kolejowych, zakładów fabrycznych, zakładów naukowych i t. d.

POLSKIE ZAKŁADY SIEMENS

Spółka Akcyjna, Oddział Lwowski

Lwów, ul. Jagiellońska 7.

Projektują i budują wszelkiego rodzaju zakłady dla elektrycznego oświetlania i przenoszenia siły, dostarczają wszelkiego rodzaju maszyn i materiałów elektrotechnicznych zarówno dla prądów silnych jak i słabych.

Własna fabryka przewodów i tablic rozdzielczych w Rudzie Pabjanickiej pod Łodzią.

Obficie zaopatrzony skład materiałów we Lwowie.

SPECJALNOŚĆ:

Turbozespoły parowe dla najwyższych ciśnień i temperatur, maszyny elektryczne i motory do wszystkich mocy i napięć, przeniesienia siły dla najwyższych napięć, kable ziemne, urządzenia rozdzielcze, przetwornice rтעיowe i maszynowe, urządzenia do polepszania współczynnika przesunięcia faz, liczniki elektryczne, elektryfikacja szybów naftowych, pompy ropne dla głębokości do 1000 m, ogrzewniki elektryczne.

Budowa radiostacji nadawczych i odbiorczych systemu „Telefunken“, telefony automatyczne, aparaty miernicze precyzyjne, wodo- i ciepłomierze, elektryczne analizatory gazów spalinowych, urządzenia sygnałowe i zabezpieczające, urządzenia przeciwpożarowe.

Aparaty elektromedyczne rentgenowskie i przybory systemu Siemens - Reiniger - Veifa.

Odwiedziny inżynierów, kosztorysy i porada techniczna bezpłatnie.

P
E
Z
E
T

MATERJAŁY BUDOWLANE

CEGLA, DACHÓWKA,
WAPNO, KAMIEŃ

P
E
Z
E
T

doborowej jakości z własnych wytwórni

we Lwowie, Zamarstynowie, Sichowie, Gródku Jagiellońskim,
Zasławiu (st. kol. Zagórz), Stróżach, Niżniowie i Jamnej (Jaremcze).

PORTLAND-CEMENT z wszystkich fabryk wagonowo
- i ze składu we Lwowie -

Gwoździe, blachę itp.

dostarcza po cenach konkurencyjnych i najdogodniejszych
warunkach spłaty

„PEZET“ POWSZECHNE ZAKŁADY BUDOWLANE S. A.
Tel. 14-14 LWÓW, AKADEMICKA 23. Tel. 15-76

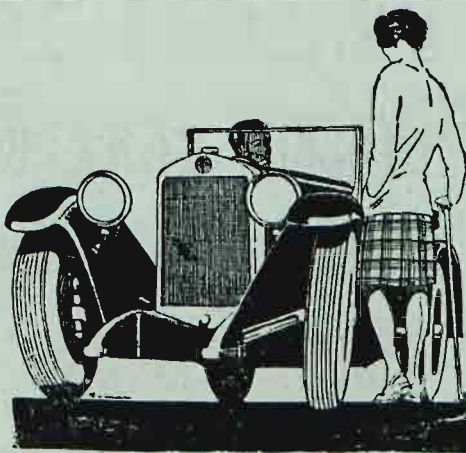
STEYR-PEZET

Przedsiębiorstwo Handl. Przem.
Sp. z o. p.

LWÓW, AKADEMICKA 23.

Telefon 55.

SKLEP: AKADEMICKA 16.

STEYR-PEZET

Przedsiębiorstwo Handl. Przem.
Sp. z o. p.

WARSZAWA, KRAKOWSKA
PRZEDM. 66

Telefon 38-64.

SAMOCHODY osobowe i ciężarowe marki „STEYR“

CZĘŚCI SKŁADOWE I AKCESORIA AUTOMOBILOWE

BROŃ MYŚLIWSKA marki „STEYR“ — Naboje myśliwskie „POCISK“

MOTORY ROPNE „CLIMAX“ dla celów rolniczych, przemysł. i elektryfikacyjnych

MASZYNY MŁYŃSKIE I TARTACZNE

BUDOWA WSZELKICH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH.

- GANZ -

**ZAKŁADY ELEKTRYCZNE i MECHANICZNE
W POLSCE S. A.**

ODDZIAŁ WE LWOWIE, ul. Legionów 3, telefon 763

MASZYNY ELEKTRYCZNE

BUDOWA KOMPLETNYCH ELEKTROWNI

WALCE MŁYŃSKIE GANZ BUDAPEST

WSZELKIE MASZYNY MŁYŃSKIE — BUDOWA KOMPLETNYCH MŁYNÓW

TURBINY WODNE

MOTORY DIESLA LEOBERSDORF

TYPU BEZKOMPRESOROWEGO

MOTORY ROPNE, BENZYNOWE i GAZOWE i t. d.

POMPY ODŚRODKOWE.

ŁAMACZE KAMIENI.

ZAKŁAD GAZOWY MIEJSKI

WE LWOWIE, UL. GAZOWA L. 28,

TEL. Nr. 492 i 43

TEL. Nr. 492 i 43

WYKONUJE

INSTALACJE

▣ GAZOWE ▣

na ratalne długoterminowe spłaty

i dostarcza

▣ K O K S ▣

do opału, centralnych ogrzewań
i kuźni po cenach najniższych.

Kosztorysy i oferty bezzwłocznie.

POLSKA FORESTA

CENTRALA:

LWÓW, ul. KOPERNIKA 21,

Telefon 4-72.

TARTAKI

W

NADWÓRNIE,

B R O D A C H

i PODHAJCACH.

„KARPATY“

SPRZEDAŻ PRODUKTÓW NAFTOWYCH

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

Centrala: LWÓW, PLAC MARJACKI L. 8,

Telefon: 2-51, 5-49, 6-76, 7-56.

Polecają w najlepszych gatun-
- kach przetwory marki: -

„GALKAR“

BENZYNE:

lotniczą, ekstrakcyjną,
automobilową, lakową
i traktorową.

NAFTE:

silnopłomienną, eks-
portową, zwykłą rafi-
nowaną, przemysłową.

OLEJE:

do popędu motorów, wazeli-
nowe, transmisyjne, kompres-
rowe, transformatorowe, turbi-
nowe, automobilowe, lotnicze,
cylindrowe.

SMARY:

Tovotte'a, maszynowe, do wo-
zów i specjalne oraz wazelinę
apteczną i techniczną.

Oleje specjalne o niskim punkcie krzepnięcia marki „Galkar Superior“.

Parafinę, świece, asfalty.

Oddziały i składy w całej Polsce.

POLSKIE TOWARZYSTWO BUDOWLANE

SPÓŁKA AKCYJNA

Centrala: Lwów, ul. Kościuszki 1. 6.

Oddział: Warszawa, ul. Wierzbowa 9.

„ Katowice, ul. Kościuszki 6.

„ Wilno, ul. Mickiewicza 38.

Ekspozytury: Zgierz, ul. Średnia 31.

„ Dęblin, Stawy.

Istnieje od r. 1916. Przeprowadza roboty kolejowe oraz wszelkie wchodzące w zakres budownictwa lądowego, jakoteż wodnego; rekonstrukcje i nadbudowy istniejących budynków i w tym celu ułatwia uzyskanie kredytów hipotecznych w jednym z najważniejszych Banków we Lwowie.

Posiada pierwszorzędny inwentarz budowlany jak własne kolejki transportowe, parowozy wąsko- i normalno-torowe i tabory robocze, bagry lądowe i wodne, kafry parowe, narzędzia do fundacji pneumatycznych, wyciągi materiałowe, mieszarki do betonu etc.

-- Z ważniejszych robót obecnie wykonuje: --

Dom akademicki w Warszawie wysokości 9 pięter całość w konstrukcji żelbetowej, Muzeum Narodowe, Gmach Ministerstwa Oświaty, Gmach dla Ministerstwa Komunikacji, 98 domów mieszkalnych Spółdzielni mieszkaniowej tamże, 22 domy Oficerskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Przemyśle, Gmach Kliniki neurologiczno-psychiatrycznej U. J. K. we Lwowie, Odbudowa największego w Polsce łuku kamiennego mostu kolejowego w Jaremczu i wiele innych na łączną sumę około 11 milionów złotych.

MIEJSKIE ZAKŁADY - ELEKTRYCZNE - WE LWOWIE, ul. WÓLECKA 2.

Telefon Nr. 20-21 i 20-22.

Telefon Nr. 20-21 i 20-22.

INSPEKCJA CZARNIECKIEGO 5, Tel. 20-25.

Prąd zmienny trójfazowy 50 perjodów, 5000 do 110 Volt. Rozporządzalna siła 16.000 kilowatów. Sieć przewodów podziemnych obejmująca 415 km. 300.000 lamp załączonych! 6.000 koni w postaci motorów i przyrządów przemysłowych.

Dostarczanie prądu elektrycznego do celów przemysłowych, gospodarczych, laboratoryjnych itp.

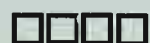
Zastosowanie żarówek 5-cio świecowych, niepospolite przymioty motorów elektrycznych i udoskonalenia w technice instalacyjnej torują elektryczności drogę do najskromniejszych gospodarstw i pracowni przemysłowych.

Zarząd elektrowni udziela wszelkich informacji i obliczeń, służy wskazówkami, sprawdza kosztorysy i utrzymuje stałą inspekcję dla drobnych napraw.

- TOWARZYSTWO - ROBÓT TECHNICZNYCH

Spółka z ogr. odp.

- Lwów, ul. Hetmańska 8 -

wykonuje:

wszelkie budowle

wchodzące w zakres budownictwa lądowego i wodnego.

W szczególności projektuje i wykonuje:
koleje wąskotorowe i normalnotorowe,
mosty drewniane, drogi kamienne i betonowe,
jazzy wszelkich typów i budowle żelazno-betonowe.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY

BANQUE INDUSTRIELLE DE POLOGNE SOCIÉTÉ ANONYME

Rok założenia 1910.

Rok założenia 1910.

Zakład Główny we Lwowie, ul. Trzeciego Maja 9.
Oddział w Warszawie, ul. Senatorska 42.

Oddziały:

Drohobycz z Agenturą Borysław, Gdańsk,
Kraków, Krosno, Łódź, Stryj.

Adres telegraficzny Zakładu Głównego i Oddziałów: „INDUSTRIA“.

Polski Bank Przemysłowy przyjmuje wkłady
złotowe oraz w walutach obcych na najkorzyst-
niejszych warunkach, tak pod względem opro-
centowania jak i wypowiedzenia.

Korespondenci we wszystkich ważniejszych ogniskach handlowych świata.

Telefon 18-35

JAN BUJAK

Telefon 18-35

**FABRYKA PRZYRZĄDÓW MIERNICZYCH
WE LWOWIE, UL. SADOWNICKA L. 31.**

Wyrabia i dostarcza:

- I. Aparaty sygnalizacyjne świetlne typu S. B. dla Wojsk Łączności.
- II. Dla przemysłu gazowo-naftowego: gazomierze „ROTARY“ wszystkich wymiarów — manometry rejestrujące. KRELLE, rurki Brabbego, denzskopy Nikla, ciśniomierze i inne przyrządy do pomiarów gazu.
- III. Dla laboratoriów szkolnych palniki: „TECLU“ małe i duże, „BUN-SENA“; statywy na trójnogu lub płycie z łapami i pierścieniami.
- IV. Prasy do sprawdzania manometrów, w dziale tym także naprawa i cechowanie.

Jako nowość niezbędna w każdym biurze technicznym

Stół rysunkowy z ruchomą przykładnicą.

UWAGA: Przy fabryce dla wygody warsztat naprawczy aparatów precyzyjnych
jak kinowe, fotograficzne, niwelacyjne i inne.

Warszawska Spółka Akcyjna BUDOWY PAROWOZÓW

Warszawa, ul. Kolejowa l. 57

Adres telegraficzny:
„LOKOMOT WARSZAWA“

Telefony:
131-61, 268-60, 131-34, 77-77.

Fabryka produkuje:

1. **Parowozy** normalne i wąskotorowe wszelkich typów i mocy.
2. **Lokomotywy** motorowe normalne i wąskotorowe, pędzone specjalnymi silnikami Diesla lub benzynowymi z zupełną regulacją szybkości.
3. **Lokomotywy** bezogniowe normalne i wąskotorowe.
4. **Silniki** spalinowe Diesla systemu prof. Dra L. Ebermana, stojące, szybko-
bieżne od 25 do 2000 KM.
5. **Walce** drogowe motorowe i parowe z kotłem poziomym i pionowym na
8, 10, 11 i 15 ton wagi wraz z częściami pomocniczymi.
6. **Lokomobile** przemysłowe i rolnicze.
7. **Kotły** parowe wszelkich typów.
8. **Wyroby kute** do 2 ton wagi.
9. **Wyroby tłoczone** (masowa produkcja) z blach żelaznych i stalowych do
30 mm grubości.
10. **Armatura** bronzowa i mosiężna.
11. Wszelkie części zapasowe dla wyrabianych przedmiotów.
12. Naprawa parowozów, silników, kotłów oraz naprawa i przeróbka wszel-
kich urządzeń mechanicznych.

Kosztorysy i porady techniczne bezpłatnie.

Polskie Fabryki Maszyn i Wagonów L. ZIELENIEWSKI S. A.

Fabryka Lwowska: Lwów, ul. św. Marcina l. 11.

Telefon Nr. 7-82.

Centralne ogrzewanie wodne, parowe:

Kotły parowe, zbiorniki boilers, transmisje, odlewy maszynowe, od-
lewy mosiężne i bronzowe, odlewy handlowe, pralnie mechaniczne.
Motory ropne do 50 KM., motory Diesla, konstrukcje żelazne. Wiertarki
ręczne, szlifierki, pompy, kompresory wszelkiego rodzaju, aparaty
gorzelniarne. Wyroby z miedzi, remonty maszyn i motorów.

Naprawy kotłów sposobem elektrycznego spawania i nakładania.

Specjalność:

Tryby dla automobilów i dla stawideł motorów spalinowych.

Przedstawicielstwo Fabryki Krakowskiej i Sanockiej.

NA RATY!

sprzedaje łózka żelazne i metalowe bezpo-
średnio konsumentom po cenach fabrycznych

„METAL”

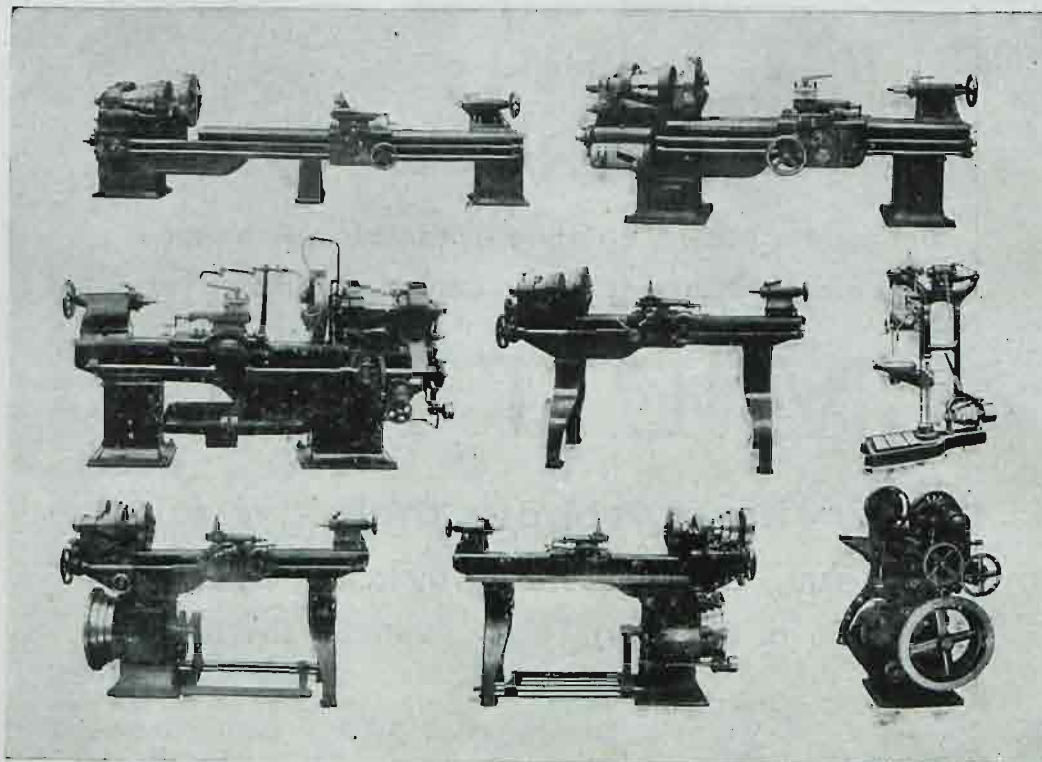
Fabryka wyrobów metalowych
Lwów, ul. Zacharjewicza 5, II p.
(boezna L. Sapiehy). Telefon Nr. 3-34.

Stosujcie nawozy potasowe!

KAINIT

z kopalń Spółki Akcyjnej Eksploatacji
Soli potasowych
Biuro sprzedaży Lwów, pl. Smolki 1. 5
jest najtańszym nawozem pomocniczym.

**ZAMAWIAJCIE W SWOICH ORGANIZACJACH ROLNICZYCH,
W SYNDYKATACH LUB U ZAUFANYCH KUPCÓW.**

Tow. Akc. Budowy Transmisji, Maszyn i Odlewni Żelaza

J. JOHN W ŁODZI

Własne biura sprzedaży:

w WARSZAWIE	we LWOWIE	w POZNANIU	w KRAKOWIE
Al. Jerozolimskie 51.	Zyblikiewicza 39.	Cieszkowskiego 8.	Basztowa L. 24.
w KATOWICACH	Adres telegraficzny:		w LUBLINIE
Ks. Damrota 6.	„TRANSMISJA“		Krakowskie-Przedmieście 58.

PĘDNIE (transmisje). Łożyska samosmary. Wieszaki. Wałki. Sprzęgła stałe i rozłączane: kłowe i cierne. Koła pasowe i linowe. Naprężacze pasów. Kierowniki pasowe. Wykonanie dokładne. Kontrola sprawdzianami różnicowymi. Produkcja masowa na skład; terminy krótkie.

KOŁA zębate czołowe i stożkowe z zębami obrabianymi na specjalnych automatach.

TOKARKI pociągowe, szybko tnące z wałkiem pociągowym do toczenia i śrubą pociagową do gwintów. Budowa mocna. Wykonanie serjami bardzo dokładne. Wrzeciona szlifowane. Każda tokarka próbowana i kontrolowana protokularnie.

WIERTARKI kolumnowe ze skrzynką biegów (8 szybkości) i samodzielnym posuwem wrzeciona (4 szybkości) dla wiercenia otworów do 32 i 40 mm.

KOTŁY STREBEL'A, oryginalne do ogrzewania centralnych.

WALCE młyńskie i inne przedmioty żeliwne utwardzone.

RUSZTY ekonomiczne własnego systemu i wszelkie odlewy.

Dostawa ze składów lub w terminach krótkich.

POLSKIE TOWARZYSTWO POLITECHNICZNE WE LWOWIE

1877—1927

KSIEGA PAMIĄTKOWA

WYDANA PRZEZ KOMISJĘ, WYBRANĄ Z ŁONA POLSKIEGO
TOWARZYSTWA POLITECHNICZNEGO WE LWOWIE,

POD REDAKCJĄ

DR. MAKSYMILJANA MATAKIEWICZA.

WE LWOWIE 1927.

NAKŁADEM POLSKIEGO TOWARZYSTWA POLITECHNICZNEGO WE LWOWIE.
PIERWSZA ZWIĄZKOWA DRUKARNIA WE LWOWIE.

l. z. 3024

B.39

SPIS RZECZY.

	Str.
Wstęp	IV
Zarys powstania i 50-letniej działalności P. T. P. we Lwowie 1877—1927. Część I, od r. 1877, aż do wojny światowej w r. 1914	1
Polskie Towarzystwo Politechniczne po wybuchu wielkiej wojny, 1914—1926	14
Stosunki P. T. P. z innymi Towarzystwami	20
Petycje i memorjały	22
Statuty i regulaminy	25
Fundusze Towarzystwa	27
Odczyty	28
Czasopismo Techniczne	41
Skład Redakcyjny	46
Spis ważniejszych artykułów ogłoszonych w „Czasopiśmie Technicznym“	48
Wycieczki naukowe	60
Obchody	64
Zjazdy	67
Wystawy i konkursy	70
Skład Wydziałów, obroty, fundusze, ilość członków	73
Skład Wydziału Oddziałów Towarzystwa	80
Funkcjonariusz pomocniczy Towarzystwa	84
Członkowie honorowi Towarzystwa	85
Członkowie Towarzystwa	88
Emil Bratro. Polskie ustawodawstwo drogowe	98
Stefan Bryła. W sprawie przepisów dotyczących konstrukcyj inżynierskich w budownictwie i mostownictwie	102
Maksymiljan Matakiewicz. Ustawa wodna	104
Aleksander Wierzbicki. Ustawy i rozporządzenia meljoracyjne	105
Kazimierz Zipser. Polskie ustawodawstwo kolejowe	107
Kazimierz Gąsiorowski. O ustawach przemysłowych i górniczych	108
E. T. Geisler. Szkolnictwo techniczne w odrodzonej Polsce	111
Emil Bratro. Stan komunikacji drogowej w Polsce	116
Stefan Bryła. Potrzeby polskiego mostownictwa	119
Maksymiljan Matakiewicz. Gospodarstwo wodne w Polsce	121
Adam Rożański. Meljoracje rolnicze w Polsce	124
Karol Pomianowski. O wyzyskaniu sił wodnych w Polsce	130
Maksymiljan Matakiewicz. Drogi wodne w Polsce	134
Witold Minkiewicz. Architektura, Budownictwo i Higijena mieszkań	138
Edwin Hauswald. Produkcja a wydajność pracy	140
Walery Maryański. Technika na usługach obrony Państwa	145

Wstęp.

Pięćdziesięciolecie Polskiego Towarzystwa Politechnicznego, to półwiekowy okres pracy ofiarnej jego członków w interesie rozwoju nauk technicznych, organizacji systemu pracy inżynierskiej, zespolenia polskich sił technicznych i skierowania ich ku upragnionemu celowi: ekonomicznej odbudowy ziem Państwa Polskiego, zniszczonych przez zaborców i wyczerpanych wojną. O ile przed odzyskaniem niepodległości, w latach 1877—1918, skupialiśmy nasze siły w celu zorganizowania polskiej nauki technicznej i polskiego stanu inżynierskiego, o tyle od chwili odzyskania niepodległego bytu Państwa naszego rozpoczęliśmy skrzętną pracę nad zorganizowaniem państwowości polskiej w działach technicznej administracji, nie zaniedbując przytem kierunku naukowego i fachowo-technicznego.

Różne były w tym okresie prace Towarzystwa i zadania jakie sobie stawiało, a zawsze przewodziły im interes dobra publicznego, oraz ofiarność na cele Społeczeństwa i Państwa Polskiego. Nawet wojna światowa, a przytem uciemnienie Lwowa, siedziby Towarzystwa, w czasie różnych inwazji, między rokiem 1914 a 1920, nie zatrzymały toku prac Towarzystwa; przeciwnie, koniec wojny i początek okresu pokojowego zaznaczały się bardzo wydatną pracą w kierunku organizacyjno-twórczym.

Księga niniejsza, której treść łączy się bezpośrednio z treścią Pamiętnika, wydanego z okazji dwudziestopięciolecia Towarzystwa, w r. 1902¹⁾, podaje osoby, które działały w ostatnim dwudziestopięcioleciu i ich czyny. Treść jej dzieli się na dwie części; pierwsza zawiera historję Towarzystwa i daty statystyczne, druga szereg artykułów naukowych, opracowanych na tematy aktualne przez członków Towarzystwa. W ten sposób pragnęliśmy nie ograniczyć się tylko do spojrzenia wstecz na dotychczasową działalność Towarzystwa i jej wyniki, lecz rzucić myśli i hasła rozwojowe na przyszłość, któreby były wskazówkami dla naszych następców. W tej drugiej części miały być referaty zgrupowane w ten sposób, aby wyczerpywały szereg pytań odnoszących się do pewnych, z góry zakreślonych tematów. Niestety, czytelnicy znajdą tu luki, wynikłe z tego powodu, że nie wszyscy koledzy wezwaniu naszemu uczynili zadość, albowież artykuły swe nadesłali zbyt późno. Tym kolegom, którzy referaty opracowali, składamy gorące podziękowanie za ich trud, poparcie celów Towarzystwa i uświetnienie jubileuszu²⁾.

¹⁾ Obchód pierwszego jubileuszu opisany jest w publikacji: „Dwudziestopięciolecie jubileusz Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie 1877—1902”.

²⁾ Cenna, źródłowa praca kol. prof. W. Wojtana, „Słownictwo Techniczne Polskie”, napisana z okazji jubileuszu, wydana będzie osobno, gdyż z powodu dużych rozmiarów, nie mogła być pomieszczona w „Księdze Pamiątkowej”.

Dalej wyrażamy gorące podziękowanie wszystkim instytucjom i osobom, które przyczyniły się do pokrycia kosztów tej książki, a przede wszystkim Wysokiemu Ministerstwu Komunikacji, Izbie Handlowej i Przemysłowej we Lwowie, Miejskim Zakładom: elektrycznemu, wodociagowemu i gazowemu, Spółkom akcyjnym: Lwowskie Towarzystwo Browarów, Tespy, Zieleniewski we Lwowie, Premier, Br. Grödel, Fabryka drożdży w Lesienicach, Fabryka Samolotów w Białej Podlaskiej, Gazów ziemnych, Stowarzyszeniu dozoru kocioł w Warszawie i i., wreszcie wszystkim członkom Towarzystwa, którzy zgodnie z uchwałą Wydziału głównego zobowiązali się przez rok płacić podwyższone wkładki na fundusz obchodu jubileuszowego i kosztu niniejszej Księgi Pamiątkowej.

Wreszcie podziękowanie należy się Drukarni Związkowej we Lwowie i jej zasłużonemu Dyrektorowi Panu Albinowi Todschilderowi za pracę przy wydawnictwie.

We Lwowie, we wrześniu 1927.

KOMISJA REDAKCYJNA:

Michał Mazur
Sekretarz

Maksymiljan Matakiewicz
Przewodniczący

CZŁONKOWIE:

*Stefan Bryła, Tadeusz Fiedler, Maksymiljan Huber, Otto Nadolski, Włodzimierz Rcniewicz,
Roman Witkiewicz, Kazimierz Zipser.*